

Odborná stáž v Bruselu v oblasti VET

22.–24. října 2024

Program stáže:

Úterý 22. října

- Představení aktivit kanceláře CZELO, Evropský prostor vzdělávání, centralizované aktivity Erasmus+
- Nový Evropský Bauhaus
- SwissCore

Středa 23. října

- GO! Victor Horta School – prezentace školy s prohlídkou a prezentace vlámského systému VET vzdělávání
- South Denmark European Office
- We are Katapult/CoVE Community of Practice

Čtvrtek 24. října

- Evropská komise – GŘ EAC
- OBESSU – Organising Bureau of European School Student Unions
- EVTA – European Vocational Training Association

Shrnutí stáže:

Ústředním tématem stáže bylo odborné vzdělávání a příprava, ve smyslu systémového pojetí ve vybraných členských státech v Evropské unii, evropské projekty ve vzdělávání, výzkumu a v inovacích a další iniciativy, které prostupují evropským prostorem a dochází u nich k diseminaci vertikálním i horizontálním směrem.

Kolegyně z CZELO (tj. České styčné kanceláře pro vzdělávání a výzkum v Bruselu) zajistily výše uvedený program. Ten započal úvodem do evropských strategií ve vzdělávání a výzkumu. Tyto strategie ze strany Evropské unie (Evropské komise) nejsou pro členské státy a jejich vzdělávací systémy povinné, nýbrž mají doporučující charakter a měly by umožnit rozvoj všem. Účastníci stáže byli seznámeni s iniciativami EEA (Evropským prostorem vzdělávání) nebo s DEAP (Akčním plánem digitálního vzdělávání).

Mezi doporučení v oblasti odborného vzdělávání patří v tuto chvíli tzv. Evropa v pohybu, která se neopírá pouze o program Erasmus+. Cíl kladený v otázce mobility žáků a studentů je nově stanoven na 12 %, u vysokoškolských studentů na 23 %. V rámci mobility se počítá i s kvótami na sociálně znevýhodněné žáky tak, aby i ti měli dostatek příležitostí a zažívali tak nevšední zkušenosti. Momentálně je také velmi diskutováno téma tzv. mikro-certifikátů, které by měly být v EU unifikovány. Přínosem tohoto prvku by měly být nové příležitosti, prostřednictvím kterých si jedinec doplní vzdělání, ať již za účelem konkrétní specializace v oboru, či jako alternativu v případě, že nedokončí běžný proces vzdělávání podle systému nastaveného v členské zemi EU.

Mikro-certifikáty mají sloužit jako osvědčení a garance kvality nabyté úrovně těchto znalostí a dovedností. Sjednocení systému slibuje možnost vzdělávat se na celém území EU. Konkrétní výstup je očekáván v roce 2026.

Jakožto účastníci stáže jsme byli dále informováni o centralizovaných a decentralizovaných projektech, například v oblasti VET (Vocation, Education and Training) o Centrech excellence odborného vzdělávání (CoVE), tedy o institucích odborného vzdělávání a přípravy schopných flexibilně poskytovat dovednosti odpovídající proměňujícím se ekonomickým a sociálním potřebám. Cílem Evropské komise je vybudování 100 takových institucí do roku 2027. Aktuálně je těchto institucí v provozu 43 a působí jak na národní, tak nadnárodní úrovni.

Dále byl představen projekt s názvem Nový Evropský Bauhaus, jenž stojí na třech klíčových hodnotách: udržitelnost, inkluze a estetika, a který cílí na rozvoj občanské společnosti a na podporu participace jak ve členských státech EU, tak jimi napříč. V této síti figuruje například i Inovační centrum Ústeckého kraje.

Součástí Erasmu+ je například i tzv. iniciativa Jean Monnet sloužící jako podpora evropské integrace a evropských studií, především na vysokých školách. Nově se nyní rozšířila i do odborných škol, konkrétně se zaměřením na přípravu učitelů v otázkách EU. Vznikla tak iniciativa vyučování o EU, na kterou si škola může podat žádost (raritně v českém jazyce). Projekt trvá 3 roky, je možné žádat si o 16–31 tis. EUR a úspěšnost podaných projektů je momentálně 100%. Výše grantu je udělena na základě naplánovaného počtu odučených hodin (od 40 do 80 vyučovacích hodin v ročníku).

V rámci odborné stáže jsme navštívili belgickou střední odbornou školu *Victor Horta School*. Vzdělává se zde na 400 žáků v učebních oborech, například ve zpracování dřeva, pomocných pracích v gastronomii, v elektrotechnice (klimatizace, topení). Belgický systém odborného vzdělávání je nastaven podobně jako ten český. Zvláštností může být fakt, že každý žák má svého učitele (ve smyslu mentora), který mu pomáhá ve finančních záležitostech nebo sociální otázce. Na návštěvě školy proběhla prezentace o vlámském systému vzdělávání, prohlídka školy (viz přiložené fotografie) a vstup jednoho z žáků školy, který v krátkosti shrnul svou zkušenost v Nizozemí, kam na dva týdny odjel nabírat zkušenosti.

Zbývajícím programem se týkal například dánského systému a jeho nutností provázat jej více s privátním sektorem, zařídit více finančních prostředků plynoucích do (odborného) vzdělávání, využívat evropské projekty a z toho plynoucí zkušenosti pro zvýšení kvality vzdělávání. Dále jsme byli zpraveni o síti Katapult, jež se věnuje pomoci těm školám, které jsou již v mezinárodních projektech etablovány a mohou své poznatky předávat a díky dalším kontaktům se zlepšovat. Setkali jsme se s vedením evropské obdoby studentského parlamentu, který předává informace do členských států a navrhuje evropským orgánům dílčí legislativní, ekonomické a další úpravy vedoucí k ochraně a zlepšování podmínek mladé generace studujících napříč Evropskou unií.

Níže přikládám fotografie z pracovní cesty.

Tímto děkuji Ústeckému kraji za příležitost se odborné stáže zúčastnit a rozšířit své obzory na poli vzdělávání.

Marek Doležal

Foto č. 1: Vstup do prostor školy

Foto č. 2, 3: Dílny pro práci se dřevem

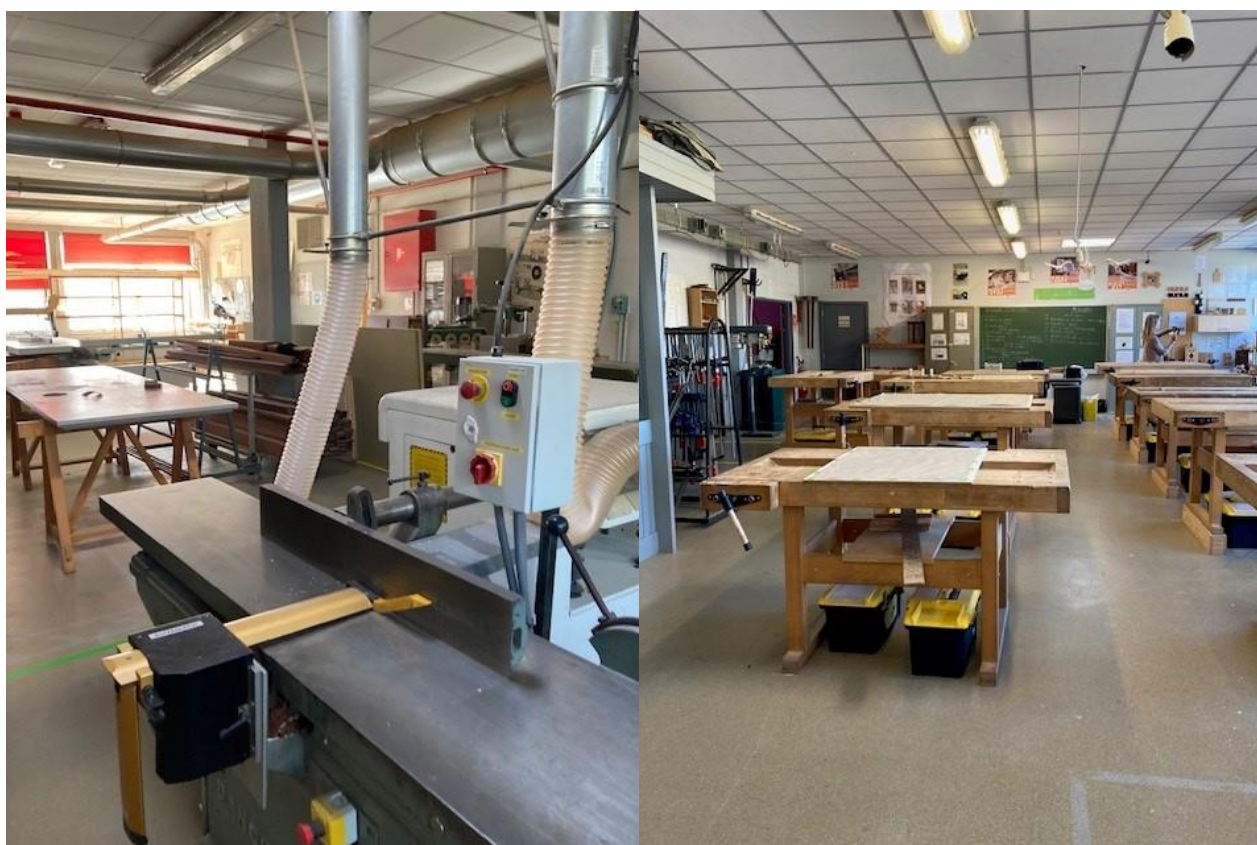

Foto č. 4: Dílny – elektrikáři

Foto č. 5, 6, 7, 8: Venkovní prostory školy

Foto č. 9, 10, 11, 12: Dílny – instalatéri

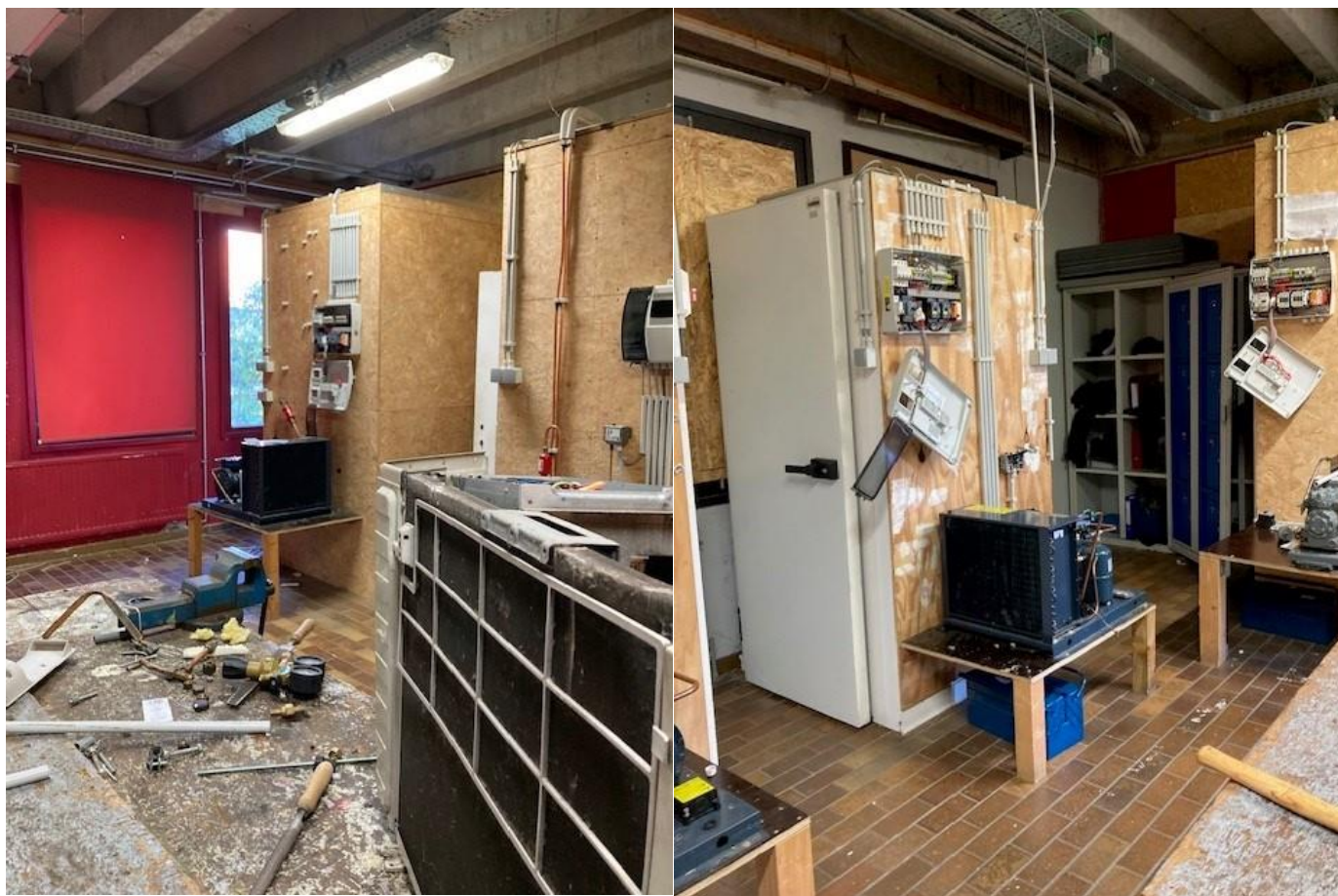

Foto č. 13, 14: Zástupce ze SwissCore (švýcarská obdoba CZELO)

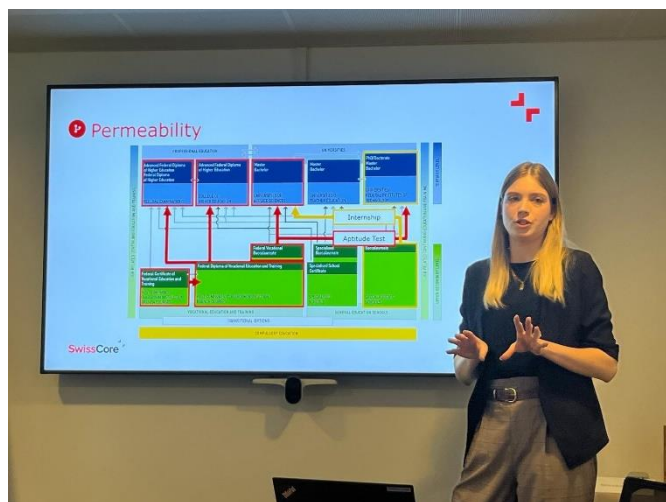

Foto č. 15, 16, 17: Prezentace na půdě belgické střední školy

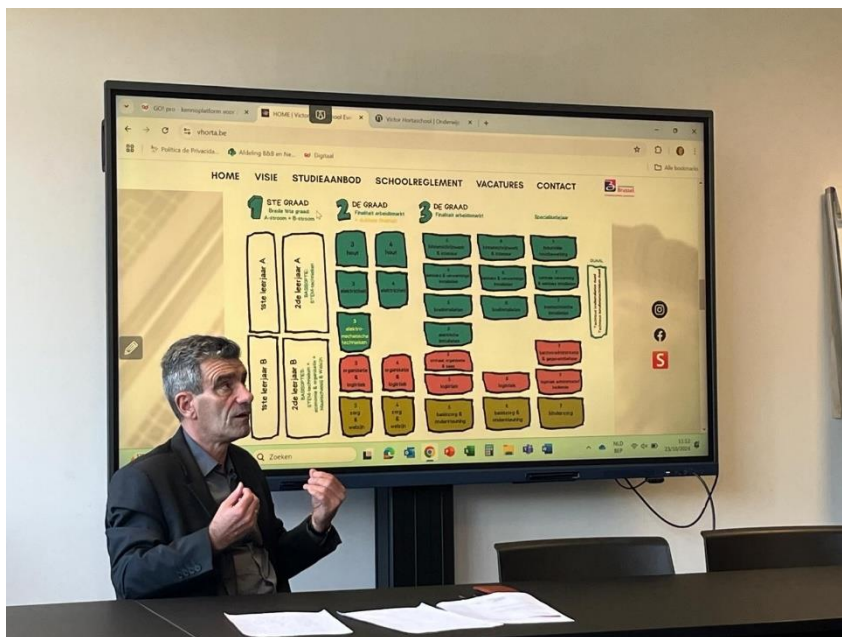

Foto č. 18: Katapult Network

Foto č. 19: Zástupci z Evropské komise (GŘ EAC)

